

History Fest Sarajevo

31. maj - 03. juni 2018.

Organizator:

*Udruženje za modernu historiju /
Udruga za modernu povijest, Sarajevo*

Suorganizatori:

*Bošnjački institut – Fondacija Adila
Zulfikarpašića, Sarajevo*

ForumZFD u Bosni i Hercegovini

*Lehrstuhl für Südosteuropäische Geschichte
Universität Humboldt zu Berlin*

University Press, Sarajevo

Sarajevo 31. maj / svibanj - 3. juni / lipanj 2018.

Približimo povijest!

U 2018. navrašava se nekoliko važnih povijesnih obljetnica kojima posvećujemo ovogodišnji *History Fest*: 140 godina od potpisivanja Berlinskog ugovora (1878), 100 godina od kraja Prvog svjetskog rata i stvaranja prve jugoslavenske države (1918), 70 godina od raskida Jugoslavije i Sovjetskog Saveza (1948) i 50 godina od studentske pobune (1968). Svi ti događaji desili su se tako daleko, ali njihove posljedice čine se tako bliskim u našim današnjim životima. Stoga smo ovogodišnjim programom nastojali približiti te davne događaje iz povijesti i raspravama o njima barem malo pokušati objasniti povijesne kontekste u kojima se to odvijalo. Želimo vidjeti koja historijska iskustva imamo iz odluka Berlinskog kongresa, te koliko su principi uspostavljeni 1878. bili važni za jačanje nacionalnih država na Balkanu i koliko je to bilo važno u historijskom razvoju tokom 20. stoljeća. Također želimo vidjeti šta je značila Jugoslavija stvorena na koncu Prvoga svjetskog rata, kako se mi danas sjećamo Jugoslavije i kako se revidira jugoslavenska prošlost. Konačno, koji je smisao sudbonosnih odluka 1948, i koliko je važan bio studentski pokret 1968. u kontekstu širih svjetskih procesa 1960-ih godina. Sve ove teme su i dio međunarodnog projekta *Das Jubiläumsjahr 2018 in der historischen und gesellschaftlichen Debatte*, koji se uz podršku DAAD realizira na Univerzitetu *Humboldt* u Berlinu, a koji okuplja i naučnike sa univerziteta u Beogradu, Sarajevu, Puli, Kopru i Skoplju.

Poseban dio ovog *History Festa* čini doktorska radionica pod naslovom *Jugoslavija kao naučni problem na doktorskim studijama*, u kojoj sudjeluju

doktoranti iz mnogih zemalja svijeta (od Kine do Bosne i Hercegovine), koji na raznim univerzitetima (Berlin, München, Gratz, Regensburg, Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Nikšić) pišu svoje disertacije o historiji Jugoslavije. Osnovni smisao radionice je da se vidi na koji se način danas pišu doktorati iz historije Jugoslavije.

Uz ove debate priređujemo i promocije najnovijih knjiga, razgovore o spomenicima i njihovom korištenju u reviziji historije, predavanja o načinima revizije historije i sličnim temama.

Sastavni dio *History Festa* je i predstavljanje filmova. Ovoga puta pripremili smo sarajevsku premijeru dokumentarnog filma *Duh vremena*, kao i razgovor sa režiserom filma Lordanom Zafranovićem i scenaristicom i producenticom prof. dr. Natašom Mišković.

Ovoga puta *History Fest* održavamo u prostorima Zemaljskog muzeja, jedne od najvažnijih naučnih institucija u Bosni i Hercegovini, zatim u prostorima Bošnjačkog instituta – fondacija Adila Zulfikarpašića, Međunarodnom centru za djecu i omladinu Novo Sarajevo, te kinu *Meeting Point*. Nadamo se da smo priredili program koji može potaknuti interes naučne, kulturne i šire javnosti.

Približimo povijest zajedno! Dobro došli!

Četvrtak, 31. maj / svibanj 2018.

Zemaljski muzej

18:00–18:15 Otvaranje *History Festa*

18:15–21:00 Okrugli sto: Berlinski kongres u historiji Evrope

Sudjeluju: Hannes Grandits (Njemačka), Robert J. Donia (SAD), Edin Radušić (BiH), Stjepan Matković (Hrvatska), Nikola Samardžić (Srbija), Mariyana Stamova (Bugarska), Ulf Brunnbauer (Njemačka), Aydin Babuna (Turska), Lidia Pahkomova (Rusija), Emily Greble (USA), Boro Bronza (BiH), Diana Reynolds-Cordileone (SAD). Moderator: Husnija Kamberović (BiH)

Petak, 1. juni / lipanj 2018.

Bošnjački institut

09:00–10:15 Doktorska radionica: *Jugoslavija kao naučni problem na doktorskim studijama* – panel I

Sudjeluju: Jovo Miladinović (Berlin), *Mobilization of Manpower at the End and during the Change of Empires in the Multi-Confessional Borderland "Sanjak" (1900-1929)*; Oszkár Roginer (Graz), *Becoming a minority. Hungarian literary politics in Yugoslavia, Czechoslovakia and Romania in the 1920's*; Novak Adžić (Cetinje), *Crnogorska stranka 1925-1945*; Vladan Vukliš (Banja Luka), *Jugosloveni, Španski građanski rat i ratna emigracija (Yugoslavs, the Spanish Civil War and the war émigrés)*. Moderator: Šerbo Rastoder

10:15–10:30 Pauza

10:30–11:30 Doktorska radionica: *Jugoslavija kao naučni problem na doktorskim studijama – panel II*

Sudjeluju: Frederik Lange (Regensburg), *The River under the bridge. The Drina as an ambivalent site of memory / Rijeka ispod ćuprije. Drina kao ambivalentno mjesto sjećanja*; Davor Stipić (Beograd), *Odnos prema Holokaustu u socijalističkoj Jugoslaviji (1945-1990)*; Dino Dupanović (Bihać), *Bihaćka krajina 1941-1942. u kulturi sjećanja*. Moderator: Emily Greble

11:30–13:00 Doktorska radionica: *Jugoslavija kao naučni problem na doktorskim studijama – panel III*

Sudjeluju: Ruža Fotiadis (Berlin): *“Tradicionalni prijatelji i pravoslavna braća” – stvaranje grčko-srpskog prijateljstva tokom 1990-ih godina*; Edin Omerčić (Zagreb – Sarajevo), *Politička djelatnost Srpske pravoslavne crkve u Bosni i Hercegovini od 1989. do 1996. godine*; Karin Hofmeisterová (Prag), *Pravoslavna crkva posle 2000: Antimodernistički koncepti kao dominantno mišljenje u SPC ili put ka reformi (Serbian Orthodox Church After 2000: Antimodern Concepts as a Dominant Thinking in Serbian Orthodox Church Versus Reforms)* Moderator: Ioannis Armakolas

13:00–14:00 Pauza

14:00–14:45 Promocija knjige: Adnan Jahić, *Muslimansko žensko pitanje u Bosni i Hercegovini. Žena u intelektualnom i društvenom životu Bošnjaka od aneksije do zakona o zabrani nošenja zara i feredže (1908–1950)*.

Sudjeluju: Amila Kasumović, Husnija Kamberović, Adnan Jahić, Sead Berberović

14:45–15:30 Predavanje: prof. dr. Dubravka Stojanović, ***Revizija historije u postjugoslovenskim zemljama***

15:30–17:30 Okrugli sto: Stotinu godina od stvaranja Jugoslavije – šta je nama (bila) Jugoslavija?

Sudjeluju: Marie Janine Calic (Njemačka), Radina Vučetić (Srbija), Borut Klabjan (Slovenija), Petar Todorov (Makedonija), Magdalena Najbar-Agičić (Hrvatska), Husnija Kamberović (BiH), Xavier Bougarel (Francuska), Šerbo Rastoder (Crna Gora), Božo Repe (Slovenija). Moderator: Vera Katz (BiH)

Kino Meeting Point

18:00–19:30 Prikazivanje dokumentarnog filma *Duh vremena* (režija: Lordan Zafranović; scenario: Nataša Mišković, produkcija: SIBA Productions) i razgovor o filmu

Sudjeluju: Lordan Zafranović (Hrvatska – Češka), Nataša Mišković (Švicarska). Moderator: Amir Duranović (BiH)

Subota, 2. juni / lipanj 2018.

Zemaljski muzej

09:00–10:30 Doktorska radionica: *Jugoslavija kao naučni problem na doktorskim studijama* – panel IV

Sudjeluju: Maja Vehar (Ljubljana), *Spolni odgoj u Sloveniji od promjene društveno-političkog sistema nakon drugog svetskog rata do kraja 60. godina (1945-1960)*; Aida Ramić (Sarajevo), *Urbanizacija Sarajeva (1971-1984) i njen utjecaj na društvene promjene*; Monika Močnik (Ljubljana), *The Life of Photojournalist Marjan Ciglič and the Legacy of his Work at the National Museum of Contemporary History (Život fotoreportera Marjana Cigliča i njegovo nasljeđe u Muzeju novije povijesti Slovenije)*; Anita Buhin (Pula – Firenca), *The Mediterranean in Yugoslav Popular Culture under Italian Influence in the 1950s and 1960s*. Moderator: Igor Duda

10:30–11:15 Predstavljanje *Edicije Međunarodne biblioteke*

University press – Magistrat izdanja Sarajevo u povodu 20 godina djelovanja predstavlja svoju novu ediciju *Međunarodna biblioteka* i prvu knjigu iz te edicije *Bosna – Anatomija rata, drugo, izmijenjeno i prošireno izdanje*. Sudjeluju: Robert J. Donia, glavni urednik edicije Međunarodna biblioteka, Xavier Bougarel autor knjige *Bosna – Anatomija rata, drugo, izmijenjeno i prošireno izdanje*. Moderator: Dragan Marković, direktor University pressa

11:15–12:45 Doktorska radionica: *Jugoslavija kao naučni problem na doktorskim studijama* – panel V

Sudjeluju: Yuguang Zhou (München), *Sino-Yugoslav relations 1975-1990: How China viewed Yugoslavia differently from other Eastern European states*, Nemanja Radonjić (Beograd), *Slika Afrike u Jugoslaviji (1945-1991)*, Goran Korov (Zagreb), *Razvojna suradnja poduzeća SR Hrvatske sa zemljama u razvoju 1961.-1979.*; Arno Trueltzsch (Leipzig), *Jugoslavija i UN*. Moderator: Marie Janine Calic

12:45–14:00 Pauza

Međunarodni centar za djecu i omladinu

Novo Sarajevo (Ul. Kemala Kapetanovića 17)

14:00–15:00 Otvaranje izložbe MONuMENTI – Promjenljivo lice sjećanja i panel diskusija o temi *Upotreba spomenika u reviziji historije u postjugoslavenskim državama*

Sudjeluju: Vlatka Filipčić Maligec, Amra Čusto, Boro Bronza. Moderator: Edin Omerčić

15:00–15:30 DAAD mreža: *Jubilarne godine 1918. i 1968. i predstavljanje readera Nove tendencije u istoriografiji socijalističke Jugoslavije*

Sudjeluju: Hannes Grandits, Vladimir Ivanović, Branimir Janković

15:30–15:45 Pauza

15:45–16:30 *Biblioteka XX vek* (Beograd) i izdanja Izdavačke kuće *Srednja Europa* (Zagreb)

Sudjeluju: Ivan Čolović, Damir Agičić, Moderator: Enes Omerović

Biblioteka XX veka pokrenuta je 1971. godine u okviru Narodnog univerziteta „Braća Stamenković“, potom je objavljivana u okviru *Duge, BIGZ-a* i *Prosvete*, a od 1989. funkcioniše kao privatno izdanje urednika Ivana Čolovića. U okviru Biblioteke objavljeno je nekoliko stotina knjiga i sve su najbolji primjer „kulturnih projekata koji su nastali i opstali zahvaljujući entuzijazmu onih koji su više menjali sistem nego što je on uspeo da promeni njih“. (D. Stojanović)

Srednja Europa je specijalizirani izdavač povijesne literature i knjiga o nastavi povijesti. Djeluje od 2001, a do sada je objavio niz važnih djela. Za promoviranje srednjoevropske ideje u Hrvatskoj *Srednja Europa* dobitnik je Nagrade Wacława Felczaka i Henryka Wereszyckog, koju dodjeljuje Povijesni odsjek Jagelonskog sveučilišta u Krakovu i Poljsko povijesno društvo.

16:30–17:30 *Sudbonosni podvig Jugoslavije. Podsjećanje na istorijsko NE staljinizmu*. Razgovor sa Raifom Dizdarevićem

Sudjeluju: Raif Dizdarević, Emir Habul, Maja Gasal, Husnija Kamberović

17:30–18:00 Predstavljanje knjige: Ulf Brunnbauer, *Globalizing Southeastern Europe. Emigrants, America, and the State since the Late Nineteenth Century*

Sudjeluju: Edin Omerčić, Ulf Brunnbauer. Moderator: Amila Kasumović

18:30–20:30 Vruće ljeto 1968. – Kulturna opozicija u socijalizmu i studentski pokret

Sudjeluju: Jacqueline Niesser, Aida Ramić. Moderator: Edin Omerčić

Nedjelja, 3. juni / lipanj 2018.

Zemaljski muzej

10:00–10:45 Predstavljanje knjige: Šerbo Rastoder, *Komunisti i muhadžiri (1958–1971). Slučaj opštine Rožaje*

Sudjeluju: Izet Šabotić, Ema Miljković, Novak Adžić i Šerbo Rastoder

10:45–12:00 Zajednica izdavača/nakladnika u Bosni i Hercegovini predstavlja historijske knjige svojih članova

Sudjeluju: Ajeti Arif – *Connectum*, Sarajevo; Ivica Pandžić – *Synopsis*, Sarajevo – Zagreb; Muamer Spahić – *Vrijeme*, Zenica; Izedin Šikalo – *Dobra knjiga*, Sarajevo; Damir Uzunović – *Buybook*, Sarajevo. Moderator: Dragan Marković

12:00–13:00 Predstavljanje izdanja Udruženja za modernu historiju / Udruge za modernu povijest, Sarajevo

Sudjeluju: Enes Omerović, Amir Duranović, Aida Ramić

13:00–14:00 Obilazak Zemaljskog muzeja

14:00 Zatvaranje History Festa

31. maj - 03. juni 2018.

HISTORY FEST SU PODRŽALI:

Open Society Fund Bosnia&Herzegovina – Fond otvoreno društvo Bosna i Hercegovina, Sarajevo

ZEIT-Stiftung Ebelin und Gerd Bucerius, Hamburg

DAAD – Deutscher Akademischer Austausch Dienst

Fond
otvoreno društvo
Bosna i Hercegovina

DAAD

Medijski pokrovitelji:

Oslobođenje

Radio-televizija Bosne i Hercegovine

OSLOBODENJE

